

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”

КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ ТА ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни

“АНГЛІЙСЬКА МОВА (ОСНОВНА, ПРАКТИЧНИЙ КУРС)”

на тему: **МЕТАФОРИЧНІ ТЕРМІНИ В АНГЛОМОВНИХ
НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ**

Студента 3 курсу

групи ЛА-311

спеціальності 035 “Філологія”

Ковальчука Івана Васильовича

Науковий керівник – Довгопол В.В.

Кількість балів: _____ Оцінка _____

Члени комісії _____

(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

(підпис) (вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ МЕТАФОРИЧНИХ ТЕРМІНІВ У ЛІНГВІСТИЦІ	5
1.1 Поняття про метафору	5
1.2 Особливості метафоричних термінів	11
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	13
РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОРИЧНИХ ТЕРМІНІВ В АНГЛОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ	15
2.1 Класифікація метафоричних термінів в англомовних науково-технічних текстах	15
2.2 Функціональність метафоричних термінів в англомовних науково-технічних текстах	21
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	26
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	27
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	29
ДОДАТКИ	32

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасному англomовному науковому та технічному дискурсі метафоричні терміни виявляються як ключовий елемент комунікації, який перетинає межі технічної термінології та лінгвістичних концепцій, щоб передати не лише сутність понять, але й створити образи та асоціації, спрямовані на розуміння та враження. Використання метафор у наукових та технічних текстах стає стратегічним інструментом для ефективного спілкування із спеціалізованою аудиторією, а також для впливу на її переконання та усвідомлення нових концепцій. Підкресленням абстрактних ідей через конкретні образи метафори допомагають сприйняттю складних понять, забезпечуючи їхню більшу доступність та легкість для запам'ятовування.

Зокрема, в науково-технічних галузях, де простір для інновацій та розвитку постійно зростає, важливо не лише створювати нові технології та методи, але й ефективно комунікувати їхні переваги, особливості та можливості. Метафоричні терміни стають невід'ємною частиною цього процесу, розширюючи можливості мови та допомагаючи науковим спільнотам адаптуватися до змінного середовища. Таким чином, дослідження метафоричних термінів у наукових та технічних текстах стає актуальною проблемою, яка вимагає уваги та вивчення з різних перспектив.

Метою дослідження є особливості використання метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах.

Для виконання сформульованої мети дослідження, нами були поставлені наступні завдання:

1. Охарактеризувати поняття про метафору.
2. Окреслити особливості метафоричних термінів.
3. Проаналізувати класифікацію метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах.

4. Розглянути функціональність метафоричних термінів в англомовних науково-технічних текстах.

Об'єктом дослідження є англомовний науково-технічний текст.

Предметом дослідження є метафоричні терміни в англомовних науково-технічних текстах.

Матеріалом дослідження слугували словники англійської мови. Загалом проаналізовано особливості функціонування 97 метафоричних термінів в англомовних науково-технічних текстах.

Методи дослідження в роботі використані такі: пошуковий по наявній методичній та науковій літературі із аналізом знайденого матеріалу, порівняння, класифікація, з'ясування причинно-наслідкових зв'язків, систематизація, абстрагування та конкретизація, аналіз документації та результатів діяльності дослідників з проблеми проведеного дослідження.

Практичне значення дослідження. Дослідження метафоричних термінів може стимулювати творчий підхід до використання мови в наукових та технічних текстах. Науковці можуть відкривати нові способи виразу та аналогій, що додає гнучкості та оригінальності їхнім роботам. Вивчення метафор допомагає розвивати мовленнєві навички як у авторів текстів, так і у їхніх читачів. Вміння використовувати та розуміти метафори сприяє кращому володінню мовою та комунікації загалом. Дослідження метафоричних термінів у науково-технічних текстах не лише збагачує наукове дискурс, але й має практичне значення для поліпшення розуміння, комунікації та ефективності передачі знань в широкому колі читачів.

Структура і обсяг роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів (з висновками до них), (загальних) висновків, списку використаних джерел (30 найменувань) та 1 додатку. Загальний обсяг роботи – 35 сторінок (обсяг основного тексту – 29 сторінок).

РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ МЕТАФОРИЧНИХ ТЕРМІНІВ У ЛІНГВІСТИЦІ

1.1 Поняття про метафору

Метафора як мовне та ментальне явище приваблює науковців протягом багатьох століть. Метафора прийшла в лінгвістику з риторики, де вона розглядалася як засіб образної мови та естетики. Давньогрецький філософ і Аристотель вперше представив основи теорії метафори у своїй "Поетиці", описуючи її як спосіб переосмислення значення слова на основі подібності [11]. Однак цей погляд на метафору не був розвинений до ХХ століття.

Метафора ґрунтується на здатності переносного слова виконувати функцію нової характеристики предмета чи явища шляхом перейменування його через схожість з іншим об'єктом. В основі лежить схожість елементів двох слів, денотати яких не пов'язані між собою. Саме через цю функцію в останні десятиліття метафора все частіше розглядається не як художній прийом чи троп, а як засіб номінації, як вербалізований спосіб мислення [10].

Один із засновників концептуальної теорії метафори Ж. Лакофф підкреслює: «метафоричність не є ані перевагою, ані недоліком мислення; це просто неминучість. Коли метафори використовуються, абстрактні поняття та надзвичайно складні ситуації сприймаються краще». [26, с. 95].

Без метафори не існувало б лексики «невидимих світів» – внутрішнього життя людини. Створюючи образ і апелюючи до уяви, метафора породжує значення, яке сприймається розумом [9].

Метафора – це не лише мовний засіб, за допомогою якого можна виразити подібність і схожість, це специфічний засіб пізнання. У час швидких і непередбачуваних змін метафоризація (тобто процес створення метафор) як динамічний аспект не лише мови, а й мислення, посідає центральне місце серед способів активного «перебування» в інформаційному суспільстві.

Метафора – це мовний троп або механізм, що полягає у використанні слова, яке позначає певний клас предметів, явищ, для характеристики або назви об'єкта, що належить до іншого класу предметів, які в чомусь подібних до даного.

Виокремлюють такі види метафор [6]:

- номінативна метафора (пряме перенесення назви), яка з'являється в результаті заміни одного описового значення іншим і є джерелом омонімії;
- образна метафора, яка виникає внаслідок перенесення дескриптивного значення на предикативне і слугує для створення синонімії;
- когнітивна метафора, яка виникає внаслідок перенесення значення і зумовлює полісемію. Когнітивна метафора, яка виникає в результаті перенесення значення і зумовлює полісемію;
- узагальнююча метафора (результат когнітивної метафори), яка розмиває межі між логічними порядками і стимулює появу логічної полісемії.

Метафори є конструктивними, когнітивними або концептуальними утвореннями, які виконують функцію структурування реальності, а тому не є простими заміщеннями, заснованими на порівнянні. Необхідно розрізняти тип концептуальних метафор (вибір з набору метафоричних висловлювань) та їх конкретне використання. Концептуальна метафора – це незалежна від контексту абстрактна форма, яка реалізується лише через конкретні метафоричні висловлювання [29].

Якщо метафора у своєму конкретному вживанні базується на відомому, звичному аспекті, постійна у вживанні, то це стійка або лексикалізована метафора (метафора-кліше). Якщо в основі метафори лежить незвичне поняття, то це okazіональні метафори. У цьому випадку межі між лексикалізованими та okazіональними метафорами визначаються за критерієм вживання [3]. Більшість метафор є лексикалізованими метафорами (однак, у певних контекстах ці метафори також можуть використовуватися в певних контекстах). Цей тип є особливо важливим для дослідження, оскільки на основі сприйняття метафор

конкретними мовними спільнотами можна краще простежити їхню культурну специфіку.

Важливим постулатом сучасної когнітивної лінгвістики є дискурсивний підхід до вивчення мовних фактів. Метафори, що функціонують у мові, слід розглядати в дискурсі, у тісній взаємодії з умовами їх виникнення та формування, враховуючи прагматичні настанови автора.

Незважаючи на те, що метафора досі вважається «тропом», не можна заперечувати її когнітивні властивості. Цей спосіб пізнання є способом методологічного мислення, способом мислити методологічно, який дає можливість запозичувати досвід з абсолютно різних галузей науки.

Відповідно метафора сама по собі має потенціал для розуміння реальності, в основі якого лежить відношення людини до світу. Саме ця особливість дозволяє їй відігравати провідну роль у пізнанні та є когнітивним ресурсом, який є джерелом знань про світ та є інноваційним напрямом процесу самопізнання людини в навколишньому світі.

Когнітивні аспекти метафори є тим містком, який дозволяє подолати бар'єри, що виникають через нерозуміння та обмежену кількість знань, вивчення метафори через призму когнітивного підходу потребує нових підходів та ідей.

Відповідно до сучасної когнітивної семантики, метафоричне моделювання – це спосіб пізнання та оцінки певного фрагмента об'єктивної реальності за допомогою сценаріїв, фреймів, що належать до іншої концептуальної сфери. Кожного разу інтерпретуючи, сприймаючи метафору, адресат звертається до певного перетину концептуальних сфер, з якими асоціюється метафора, адресат звертається до певного перетину концептуальних сфер, з якими асоціюється метафора. Це означає, що метафорична модель характеризується прагматичною потенцією та оцінкою, закріпленою в національній свідомості. Так, усвідомлення дійсності як театру оцінюється негативно, а відповідні метафори «загалом характеризуються зневажливою аксіологічною маркованістю» [2].

Метафоризація – це «ментальний процес, який передбачає встановлення відношень подібності між різними реаліями та проектування структур знань з однієї сфери в іншу і завершується експлікацією та фіксацією в мові [7, с. 45]. Сучасна термінологія постійно оновлюється, оскільки відображає прискорений науковий прогрес, спеціалізацію наукової сфери, що, відповідно, сприяє появі великої кількості нових термінів.

Метафорична номінація забезпечує закріплення нових понять, реалій, процесів, раніше невідомих, а також переосмислення традиційних термінів.

Когнітивний підхід до вивчення термінології робить метафору ефективним інструментом для розуміння світу та наукових досліджень. Метафора здатна зробити візуальну абстракцію та пояснити зв'язки між різними об'єктами дійсності.

Сьогодні метафора розглядається як не лише стилістичним прийомом (тропом), а й ефективним засобом номінації, вербалізованим способом мислення та відображення мовної картини світу. На думку одного із засновників теорії концептуальної метафори Дж. Лакоффа, «метафоричність не є ані перевагою, ані недоліком мислення, це просто неминучість» [26]. На його думку, абстрактні поняття та надзвичайно складні ситуації краще сприймаються, коли використовуються метафори. Метафора, завдяки своїй образності, надає поняттю яскравої форми і робить його доступним для споглядання і сприйняття, саме тому вона не втратила своєї ролі навіть зараз, коли наука зробила крок далеко вперед. Звичайно, метафора може емоційно забарвлювати наукову інформацію, що допомагає засвоїти її краще і повніше.

Сучасні науковці дотримуються думки, що метафоризація виникає не тому, що вона необхідна, а тому, що вона є суттєвою. Вивчення метафори дозволяє побачити «сировину», з якої формується значення слова» і терміну.

Інструментарій концептуальної теорії метафори допомагає встановити кореляції узуальних та образних метафор, ідентифікувати та описати ці метафори, оскільки вони репрезентують образний та ціннісний зміст концепту. Концепт,

репрезентований метафорами, визначається як концептуальний референт або цільова область.

Творчі або образні метафори забезпечують нове розуміння досвіду і, таким чином, можуть надати нового значення минулому, повсякденній діяльності, тому, що ми знаємо і у що віримо [26]. Одним з основних методів, який допомагає виявити перцептивно-образного адміністратора концепту, є так званий контекстуальний метод. Він сприяє синтагматичній параметризації концепту в тексті / дискурсі – середовищі та формі існування лінгвокультури, а також виявленню шляхів і засобів його суб'єктивної мовної реалізації, що виражається в модифікації семантики та набутті додаткових конотацій, не зафіксованих у лексикографічних джерелах [26].

Метафори здатні долати логічно несумісні речі, і це завдання їм не тільки доступним, але й природним, адже метафори існують як цілком звичайний творчий процес людського пізнання, який об'єднує зазвичай не пов'язані між собою поняття, щоб отримати глибше розуміння суті справи.

Причиною виникнення метафори є порівняння людським розумом семантичних понять, які багато в чому є непорівнянними, за допомогою певним чином організованих операцій. Метафора передбачає, з одного боку, схожість між властивостями її семантичних референтів, оскільки вона має бути зрозумілою, а з іншого – відмінність між ними, оскільки метафора спрямована на створення нового значення [29].

Оскільки система метафоричних моделей є важливою частиною національно-мовної картини світу та національного менталітету, важливо виявити в кожній мові продуктивні та релевантні метафоричні моделі, які характеризують сприйняття певної етнічної групи [22].

Під концептуальною (когнітивною) метафорою ми розуміємо розуміння одного поняття через перенесення певного набору знань на тематично інший текст. За функціональним критерієм метафора розглядається як спосіб мислення та пізнання дійсності [11].

Метафорична модель – це схема зв'язку між концептуальними сферами. У бінарній метафоричній моделі ми розрізняємо ментальну сферу-джерело та сферу-мішень.

Ментально-джерельна сфера використовується для створення продуктивних метафоричних моделей за допомогою фреймово-слотових операцій. Фрейм – це структура представлення знань, яка відображає інформацію, а також інструкції щодо її використання [27]. Фреймова система зазвичай реалізується в динамічних когнітивних сценаріях, які відображають ідею типової реалізації моделі. Фрейм складається зі слотів – елементів ситуації, певного типу інформації, релевантної описуваному фрагменту дійсності.

Метафора пов'язує різноманітний життєвий досвід із загальновідомими істинами і таким чином спрощує розуміння, сприйняття різних подій і явищ.

Дослідники присвятили багато уваги вивченню комунікативних особливостей метафори. Фактично йдеться про полегшення двостороннього процесу передачі інформації, оскільки використання «аналогічного мислення» має набагато більше переваг, ніж простий формальний виклад матеріалу.

Існує багато контекстів, в яких можна реконструювати значення метафоричного виразу відповідно до цілей і завдань автора, оскільки правила так званого стандартного мовного вживання надають занадто великий простір для інтерпретації, що може ускладнити сприйняття необхідної інформації.

Порівняння функціонує як стратегія розуміння, а не як компонент смислової структури, що базується на компоненті структури значення, виходячи з того, що метафора, як і будь-який вторинний мовний процес, завжди передбачає додатковий потенціал.

Метафора багатшарова і багатофункціональна: вона забезпечує найшвидшу і найточнішу інтерпретацію новизни, але вона також має здатність до абсолютно нового сприйняття об'єкта дослідження, можливості нового погляду на знайомі явища (фактор індивідуальності).

Аналогії в основному пов'язані зі спортом, мистецтвом, здоров'ям та іншими загальнозрозумілими галузями знань. Однак можливості метафори набагато ширші, оскільки використання метафори не тільки полегшує сприйняття складних понять, але й привертає увагу до певної події, інтерпретує її у той спосіб і з тієї точки зору, на яку розраховує той, хто подає інформацію.

Метафора все частіше розглядається як ключ до розуміння основ мислення та творчих процесів бачення світу, його універсальний образ: людина не стільки відкриває певні тотожності чи подібності, скільки створює їх. Акт метафоричної творчості лежить в основі багатьох семантичних процесів: появи нових смислів та їх відтінків, розвитку емоційно-експресивної лексики.

Метафоризація супроводжується включенням ознак уже відомої дійсності в нові, уже відомої реалії, відображених у значенні нового терміну». Створення нового поняття або нового розуміння теми відбувається на основі попереднього мовного матеріалу.

Метафоризація ґрунтується на взаємодії двох структур знань – когнітивної структури «домену-джерела» та когнітивної структури «домену-приймача». Домен-джерело – це більш конкретні знання, які людина набуває в процесі безпосереднього досвіду взаємодії з реальністю. Цільова область – це менш конкретні, менш визначені знання, це радше «знання за визначенням». Елементи вихідного домену структурують менш концептуально експліцитний цільовий домен, що і становить суть когнітивного потенціалу метафори [2].

Метафорична номінація створює яскравий образ, який допомагає швидко сприйняти і запам'ятати термін. Метафора вказує на певну стереотипність людського мислення, відображену в концептуальній і мовній картині світу [10].

Таким чином, термінологічна система зберігає архаїчні фрагменти наївного світогляду та новітніх наукових досягнень і фіксує відповідну зміну джерел метафоризації. Тому номінаційні процеси в термінології, різні типи мотивації термінів є предметом постійних наукових досліджень.

1.2 Особливості метафоричних термінів

Під терміном (лат. *terminus* – «межа, кінець, обмеження») зазвичай розуміють мовний засіб для вираження спеціального поняття [25]. Відповідно, багато дослідників дають схожі визначення: термін – це слово або вираз спеціальної мови (наукової, технічної тощо), яке було створене для позначення спеціальних тем. Основними характеристиками терміну є точність, однозначність та емоційна нейтральність. Такі ознаки не тільки не збігаються з основними ознаками метафори – експресивністю та емоційною нейтральністю, а радше суперечать їм [27].

Термінологічна лексика характеризується такими ознаками, як: специфічність вживання, виконання функції найменування поняття, точність значення, встановленого дефініцією, контекстуальна стійкість, стилістична нейтральність, езотеричність, конвенційність, номінативність, повторюваність у мовленні [8].

Терміни виконують номінативну та сигніфікативну функції. Номінативна полягає в називанні класу спеціальних об'єктів або їхніх ознак, сигніфікативна - у позначенні загального поняття, що належить до системи спеціальних понять даної галузі знань [1]

З когнітивного погляду морфологічна лексика метафоричних термінів не дуже важлива, оскільки когнітивна функція (основна функція концептуальної метафори) та інші функції може виконувати метафора будь-якої частини мови. Однак завжди цікаво знати, які частиномовні одиниці переважають при вербалізації концепту за допомогою метафор [2].

Метафоричність вплинула і на сферу науки, адже наукове пізнання неможливе без порівняння. Результати пізнавальної діяльності людини фіксуються в метафоричних значеннях, які розвиваються у слова з конкретно предметною співвіднесеністю.

Як правило, термін є носієм колективної професійної та наукової пам'яті, а його евристична роль полягає насамперед у тому, що він є знаком, який визначає щось загальне і закономірне в предметі, стає інструментом пізнання [28].

Існує багато визначень терміну, в дуже узагальненому сучасному трактуванні - це одиниці для позначення спеціальних понять у певних галузях. Окрім визначень, існує також велика кількість класифікацій термінологічної лексики. Варто розглянути структурну класифікацію, оскільки нас цікавить багатокomпонентний термін [12, с. 258].

Отже, концепт несе в собі знання, сприйняття якого полегшується тому що метафора як засіб вираження спеціального поняття полегшує передачу знань, асоціюючи спеціальне поняття з добре відомим поняттям. Нечітко структуровані поняття стають структурованими в метафорі. Тому не дивно, що термінологічний апарат більшості наук тією чи іншою мірою ґрунтується на метафорі. Тому не дивно, що термінологічний апарат більшості наук тією чи іншою мірою ґрунтується на метафорі [9, с. 98].

Найактивніше поповнюються метафоричні терміни в англійській мові такі галузі, як економіка, політика та комп'ютерні науки. Однак інші галузі знань не уникнули метафоризації своїх терміносистем. При цьому, незважаючи на те, що терміни були створені на основі метафоричного перенесення, їх основна функція – денотативна, а всі елементи конотації в терміні, незалежно від того, наскільки вони активні чи не активні, мають підпорядкований характер.

Усі додаткові семантичні нашарування доповнюють його характеристику, вказують на відповідні ознаки і сприяють більш точному їх розумінню.

Такі терміни допомагають досягти точності та ясності розуміння через образне порівняння, на основі яких вони були створені. Тому метафоризація як спосіб творення термінів активно використовується в спеціалізованих дискурсах у різних галузях знань і вже не вважається прерогативою лише художнього чи публіцистичного стилів, у яких образність традиційно вважається провідною ознакою.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

Перший розділ дослідження присвячений теоретичному аналізу метафоричних термінів у лінгвістиці. Перш за все, було проаналізовано поняття метафори, її сутність та основні властивості. Визначено, що метафора є одним з ключових інструментів в мові, що дозволяє передавати абстрактні концепції через конкретні образи та асоціації. Досліджено різні підходи до розуміння метафори в лінгвістиці.

Крім того, були розглянуті особливості метафоричних термінів, які використовуються в мові. Зокрема, було з'ясовано, що метафоричні терміни мають специфічні властивості, що відрізняють їх від звичайних термінів. Вони здатні викликати асоціації, уявлення та емоції, що робить їх ефективними засобами комунікації. Також виявлено, що метафоричні терміни можуть мати неоднозначне тлумачення в різних контекстах та сферах діяльності.

Отже, отримані результати надали важливі теоретичні засади для подальшого дослідження ролі та впливу метафоричних термінів у науково-технічних текстах. Розуміння їхньої природи та особливостей дозволить глибше вникнути у специфіку їхнього використання та ефективності у комунікації.

РОЗДІЛ 2 ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОРИЧНИХ ТЕРМІНІВ В АНГЛОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ

2.1 Класифікація метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах

Класифікація метафоричних термінів у науково-технічних текстах може бути здійснена за допомогою кількох критеріїв, таких як джерело походження метафори, тип аналогії та її специфіка.

Критерій «джерело походження метафори» включає наступні аспекти:

1. Природні явища [17]:

Cloud computing, digital cloud storage використовуються для опису процесу обробки та зберігання даних на віддалених серверах через Інтернет (асоціація – хмара, що містить велику кількість інформації).

Data flood застосовується у контексті опису великої кількості даних, що поступає або передається в систему або мережу (асоціація – потужний потік води).

Wireless network описує процес передачі бездротових сигналів між пристроями.

Data transfer використовується для опису швидкого потоку даних, що передаються або обробляються (асоціація – потужний дощ).

Cyberstorm of information дозволяє описати велику кількість інформації, що поширюється в мережі.

Firewall protection описує засіб блокування небажаного доступу до комп'ютерної системи або мережі (асоціація – стіна, що захищає від вогню).

Data tsunami характеризує велику кількість даних, що виникає внаслідок масового використання мережі (асоціація – стихійний потік великої кількості води).

Solar-powered technology використовується для опису технології, яка використовує сонячну енергію для живлення.

2. Поняття зі сфери флори і фауни [19]:

Computer mouse [18] - пристрій введення даних на комп'ютері, асоціюється зі зовнішнім виглядом миші.

Bug - помилка у програмному забезпеченні.

Cybernetic worm використовується для опису вірусів та інших шкідливих програм, які можуть пошкодити комп'ютерну систему.

Apps ecosystem характеризує сукупність мобільних додатків, що існують та взаємодіють між собою на мобільних платформах.

Web spiders описує програми, що автоматично переглядають веб-сторінки для збору інформації.

Virus detection - процес виявлення та видалення шкідливих програм, схожого на імунну відповідь організму на віруси.

Wireless network antenna - отримання та передачі радіосигналів у бездротових мережах, асоціюється зі здатністю тварин чи рослин виявляти сигнали.

Bluetooth pairing (використовується для опису процесу встановлення зв'язку між двома пристроями за допомогою технології Bluetooth).

Digital worms - комп'ютерні програми, які поширюються та розмножуються у системі, аналогічно до хробаків у природі.

3. Предмети повсякденного вжитку [18]:

Window - інтерфейс програмного забезпечення, асоціюється з відкриттям нових можливостей та переглядом інформації.

Gateway - точка доступу до іншої мережі чи системи.

Pipeline - потік даних чи процес передачі інформації через мережу, асоціюється з неперервним рухом чого-небудь від одного місця до іншого.

Cookie crumbs використовується для опису малих кількостей інформації, що залишаються при використанні веб-сайтів чи програм.

Digital footprint - залишені сліди у цифровому середовищі.

User interface dashboard описує елементи управління програмним забезпеченням.

Digital keys використовується для опису ідентифікаторів або паролів, які дозволяють доступ до цифрових ресурсів, асоціюється зі звичайними ключами, що відкривають двері.

Online shopping cart - кошик для покупок в Інтернеті – вибрані товари, що додані до списку покупок в Інтернет-магазині, асоціюється зі звичайним кошиком для покупок у магазині.

Social media feed характеризує послідовність публікацій та оновлень у соціальних мережах, асоціюється з потоком інформації у соціальному середовищі.

Digital inbox описує електронну скриньку для отримання електронної пошти та повідомлень.

Розглянемо більш детально метафоричні терміни відповідно до приналежності за типом асоціації та використанням вузькопрофільних сполучних напрямків – фізики, біології та географії.

Метафоричні терміни містять в своєму складі фізичні поняття. Наприклад:

Electronic circuit описує структуру та взаємозв'язки між електронними компонентами, асоціюється з транспортуванням електричного струму.

Information highway - швидкий та безперервний потік даних через мережу, асоціюється з швидким пересуванням.

Data stream описує послідовне пересилання даних в комп'ютерній системі чи мережі, асоціюється з потоком води чи рідини.

Memory storage - процес зберігання та відтворення інформації на електронних пристроях, асоціюється з контейнерами чи сховищами.

Digital landscape - структура та організація інформації в цифровому середовищі.

Electronic traffic control - процес регулювання трафіку даних у мережі, асоціюється з організацією руху на дорозі.

Cybernetic pathways описує зв'язки та комунікаційні шляхи між електронними системами.

Digital signal processing - процес обробки та аналізу електронних сигналів, змінна форма та характеристиками сигналів.

Web architecture - структура та організація веб-сайтів та додатків, асоціюється з архітектурою та конструкцією будівель.

Cloud computing infrastructure - системи обчислення, що базується на хмарних технологіях.

Метафоричні терміни містять в своєму складні біологічні поняття. Наприклад:

Computer virus - шкідлива програма, що може пошкодити або використовувати комп'ютерну систему без згоди користувача (асоціація - спосіб поширення та впливу вірусів у біології).

Genetic code описує послідовності нуклеотидів у ДНК, яка кодує інформацію для розвитку та функціонування живого організму.

Biological network - взаємозв'язків між біологічними елементами, такими як гени, білки, клітини тощо.

Evolutionary algorithm описує методи обчислення, які моделюють еволюційні процеси в біології, такі як відбір природної селекції та мутації.

Biological clock - внутрішній механізм ритмічних процесів у живих організмах.

Neural network описує системи обробки інформації, яка моделює роботу нервової системи в біології.

Biometric authentication використовується для опису методів ідентифікації особи на основі її біологічних характеристик, таких як відбитки пальців, розпізнавання обличчя тощо.

Biological rhythm характеризує періодичні зміни у фізіологічних процесах живих організмів, таких як сон, голодування, активність тощо.

Bioinformatics - інтердисциплінарне поле, що поєднує біологію та інформатику для аналізу та інтерпретації біологічних даних, аналогічно до обробки та аналізу даних у біологічних системах.

Метафоричні терміни містять в своєму складі географічні поняття [17].
Наприклад:

Data landscape характеризує структуру та організацію інформації, асоціюється з контурами та формою ландшафту.

Information highway застосовується для опису швидкого та безперервного потоку даних через мережу (аналогія - шлях або автострада, що пролягає через географічний регіон).

Cloud computing - зберігання та обробки даних на віддалених серверах через Інтернет, асоціюється з хмарою.

Virtual landscape - відображення об'єктів у віртуальному середовищі, асоціюється з віртуальними топографічними особливостями.

Data stream - послідовне пересилання даних в комп'ютерній системі чи мережі, аналогічно річковому потоку.

Data center описує централізоване місце зберігання та обробки даних, асоціюється з центром адміністративних послуг.

Network topology характеризує фізичну або логічну структуру мережі зв'язку, аналогічно до географічної картографії.

Digital terrain - просторовий розподіл даних або об'єктів у цифровому середовищі, асоціюється з фізичним ландшафтом.

Information ecosystem характеризує складну систему обміну та взаємодії інформації.

Cyber territory описує просторові області чи області впливу в цифровому середовищі.

Розглянемо більш детально специфіку метафоричних термінів

Проста метафора містить одне слово у своєму складі. Наприклад [27]:

Bug (баг) – використовується для опису помилок або недоліків у програмному забезпеченні, асоціюється з неправильним функціонуванням системи через наявність помилки.

Boot up (завантажити) – використовується для опису процесу запуску комп'ютерної системи, асоціюється з дією вдягання чи набору енергії.

Crash (зависання) – використовується для опису непередбачуваного припинення роботи комп'ютерної програми або системи, асоціюється з аварійним зіткненням.

Firewall (брандмауер) – використовується для опису системи захисту мережі від несанкціонованого доступу, асоціюється з бар'єром або перешкодою для заборони проникнення.

Drive (диск) – використовується для опису пристрою для збереження, асоціюється з енергійним пуском або направленням руху.

Mouse (миша) – використовується для опису пристрою управління курсором на комп'ютері, асоціюється з рухливим курсором на екрані.

Backup (резервне копіювання) – використовується для опису копіювання важливих даних для запобігання втраті, асоціюється з запасним або резервним засобом.

Desktop (робочий стіл) – використовується для опису основного екрана комп'ютера, асоціюється з робочою площею чи робочим столом.

Folder (папка) – використовується для опису контейнера для зберігання файлів, асоціюється з організацією та зберіганням документів.

Download (завантаження) – використовується для опису процесу отримання даних з Інтернету або іншого джерела на комп'ютер, асоціюється з перенесенням чи передачею даних.

Складна метафора складається з кількох слів [22]. Наприклад:

Internet of things (IoT) описує мережі підключених пристроїв та сенсорів, що обмінюються даними та асоціюється з взаємодією об'єктів у великій мережі, аналогічно до взаємодії людей.

Cloud computing характеризує зберігання та обробки даних на віддалених серверах через Інтернет.

Big data описує обробку та аналіз великого обсягу структурованих та неструктурованих даних, що асоціюється з географічним розміщенням та об'ємом даних.

Information superhighway описує мережу широкосмугового зв'язку.

Digital ecosystem описує складну мережу електронних компонентів та систем, що взаємодіють один з одним, так як відбуваються процеси у екосистемі, де різні види взаємодіють між собою.

Virtual reality (VR) (віртуальна реальність) – використовується для опису комп'ютерного створеного середовища, в якому користувач може взаємодіяти з об'єктами та сценами, асоціюється з розгорнутим віртуальним світом.

Digital footprint (цифровий слід) – використовується для опису залишку даних, які залишаються користувачами в Інтернеті, асоціюється зі слідом, що залишається після проходження по місцях.

Web architecture (веб-архітектура) – використовується для опису структури та організації веб-сайтів та додатків, асоціюється з архітектурою та конструкцією будівель.

Digital landscape (цифровий ландшафт) – використовується для опису структури та організації інформації в цифровому середовищі, асоціюється з виглядом та формою навколишнього середовища.

Ці класифікації допомагають систематизувати та розуміти метафоричні терміни, що використовуються у науково-технічних текстах, дозволяючи краще розуміти їхній контекст та ефективно застосовувати їх у комунікації.

2.2 Функціональність метафоричних термінів в англомовних науково-технічних текстах

Метафоричні терміни в англомовних науково-технічних текстах відіграють ключову роль у полегшенні сприйняття складних концепцій та понять шляхом використання відомих аналогій з реального світу. Їх функціональність може бути різноманітною [5].

1. Метафоричні терміни дозволяють перетворити абстрактні або складні концепції на щось конкретне та зрозуміле. Наприклад:

У терміні «*digital bioarchitectural landscape*» [27] метафора «*bioarchitectural landscape*» використовується для опису архітектурної структури та взаємозв'язку компонентів програмного забезпечення, аналогічно органічній структурі живих систем.

У терміні «*electronic trust chain*» Метафора «*trust chain*» описує криптографічні системи, що дозволяють підтверджувати та записувати транзакції в блокчейні, аналогічно взаємодії довірених сторін у ланцюжку.

Метафоричний термін «*web ecosystem*» відображає взаємодію та залежність різних елементів веб-сайту чи інтернет-сервісу, аналогічно взаємодії різних видів живих організмів у природній екосистемі. «*Digital software genome*» описує комплексне кодування та організацію програмного забезпечення, відповідно до генетичного матеріалу живих організмів. «*Cloud data architecture*» характеризує розподіл, доступ та обробку даних у великих хмарних сервісах, як хмари розподіляються у просторі.

«*Informational ecosystemic object*» використовується при опису структурованих об'єктів даних, що взаємодіють та залежать один від одного в інформаційній системі, як елементи екосистеми.

«*Digital corporate framework*» уособлює фундаментальні структури та зв'язки у корпоративних інформаційних системах, аналогічно до структури та опорних елементів будівельного каркасу.

«*Electronic jungle*» - метафора «Jungle» використовується для опису складних та непередбачуваних структур електронного середовища та створює образ аналогічний до непередбачуваного ландшафту джунглів.

2. Метафоричні терміни можуть створювати візуальні образи, які полегшують розуміння та запам'ятовування понять. Наприклад:

«*Data lake*» використовується для опису великих обсягів даних, що зберігаються у нерегульованому, неструктурованому форматі, аналогічно озеру, де різні типи даних зливаються разом.

«*Information highway*» застосовується для характеристики швидкого та безперервного потоку інформації, аналогічно руху транспорту на автомагістралі.

Метафора «*Cyberspace*» використовується для опису віртуального середовища, де взаємодіють користувачі та системи, аналогічно простору у віртуальному світі.

«*Digital footprint*» використовується у контексті електронних слідів, що залишаються користувачами в мережі, відповідно до того, як людина лишає сліди по собі при руху.

Метафора «*blockchain ledger*» характеризує децентралізований та безпечний реєстр транзакцій, відповідно до ведення рахунків у книзі обліку.

«*Firewall*» використовується для опису захисного бар'єру, що обмежує небажаний доступ до мережі.

«*Digital ocean*» описує безмежний обсяг даних у віртуальному просторі, аналогічно океану, який поширюється далеко за горизонтом.

Метафоричний термін «*computer virus*» використовується для опису шкідливої програми, що може пошкодити комп'ютерну систему, як зараження живого організму вірусом.

«*Digital maze*» характеризує заплутану структуру даних чи програм, аналогічно лабіринту, де можна загубитися без правильного навігаційного шляху.

3. Метафоричні терміни можуть стимулювати асоціації у читачів, допомагаючи їм зв'язувати нові концепції з уже знайомими. Наприклад:

«*Digital highway*», «*information superhighway*», «*data highway*», «*information expressway*»: асоціюється з широким доступом та швидким потоком інформації, подібно до швидкості руху на автостраді.

«*Data pipeline*» формує образ безперервного потоку даних, як у трубопроводі.

Метафора асоціюється зі швидкістю та ефективною передачею інформації, подібно до швидкісної автомагістралі.

«*Digital backbone*» викликає асоціації з основною структурою, яка підтримує та об'єднує всі елементи мережі, подібно до хребта.

«*Information freeway*» стимулює асоціації з швидким та безперервним потоком інформації, аналогічно до швидкої дороги.

Метафора «*Information highway network*» може сприяти асоціаціям з великою кількістю шляхів для передачі та обміну інформацією.

4. Підсилення емоційного зв'язку за рахунок стимулювання емоційних реакцій, підсилюючи зв'язок між автором та аудиторією. Наприклад:

Метафоричний термін «*Security blanket*» може надати відчуття комфорту та безпеки в контексті захисту даних та інформації.

«*Shield*» сприяє виникненню відчуття захисту та непроникності в контексті захисту мережі.

«*Fortress*», «*safeguard*», «*armored vault*» формують почуття міцності та надійності в контексті захищеної системи. «*Safe harbor*» має схожу функціональність, але з більшим акцентом на захист приватності.

«*Protective barrier*» формує переконання у наявності фізичного бар'єру, який захищає від зовнішніх загроз у контексті кібербезпеки.

«*Watchtower*» надає відчуття стеження та нагляду в контексті захисту мережі.

5. Використання метафоричних термінів поліпшує ефективність комунікації, особливо коли аудиторія складається з неспеціалістів у даній галузі. Метафори допомагають зробити складні концепції більш доступними та зрозумілими для ширшого кола людей.

«*Bridge the gap*» актуалізує факт зменшення відстані або розриву між двома або більше сторонами, що може поліпшити спілкування між ними.

«*Break the ice*» використовується для опису початку спілкування або створення атмосфери, яка сприяє відкритому обміну інформацією.

«*Open doors*» викликає асоціації зі створенням можливостей для спілкування та обміну ідеями.

«*Clear the air*» зазначає можливість вирішення конфліктів або непорозумінь, що може поліпшити якість комунікації.

«*Smooth sailing*» надає відчуття легкості та безперешкодності у спілкуванні та взаємодії.

«*See eye to eye*» використовується для наголошенні про узгодженість поглядів або думок, що сприяє ефективній комунікації.

«*Build a bridge*» описує створення зв'язку або зближення між різними сторонами, що поліпшує взаєморозуміння.

«*Plant seeds of ideas*» окреслює початок процесу обміну думками та концепціями.

«*Break down barriers*» використовується для опису подолання перешкод або обмежень у комунікації.

Отже, метафоричні терміни в науково-технічних текстах не лише полегшують розуміння складних понять, але й підсилюють ефективність комунікації та сприяють залученню аудиторії до вивчення нових концепцій.

Як висновок, зазначимо, що метафора несе в собі когнітивний зміст, який хоче передати автор, оскільки реципієнт повинен його вловити, і тільки тоді він

зрозуміє закодовані повідомлення. Варто відзначити нескінченну природу метафори, аргументуючи це тим, що намагається надіслати нам логічний висновок, який може бути перспективою подальших досліджень. Стилiстичні фігури мають продуктивний лінгвокогнітивний потенціал, є найважливішим джерелом поповнення термінологічного корпусу спеціальної мови. Вони здатні експлуатувати семантичні поняття / значення шляхом абстрагування мислення та виокремлення узагальнених смислових компонентів - сем.

Отже, метафора, як стилістична фігура, внаслідок когнітивного механізму транспозиції формує нові смисли завдяки поєднанню узагальнених і диференційних ознак у структурі фахового текстового формату. Метафори виникають внаслідок акту концентрації, стиснення чуттєвого досвіду, який створює необхідні передумови для формування кожного мовного поняття. Ця концентрація реалізується в різному змісті і в різний спосіб. Такі "метафори" мови впливають на галузь мобільного зв'язку. У процесі еволюції мови термін все більше стає лише ознакою поняття. Як свідчить вищевикладене, стилістичні прийоми мають продуктивний лінгвокогнітивний потенціал і є одним з найважливіших джерел поповнення семантичного корпусу терміносистеми [21].

Підсумовуючи вищесказане, зазначимо, що наявність семантичного інваріанту здатна зіставляти смислові поняття / значення шляхом абстрагування мислення та виокремлення узагальнених смислових компонентів - сем; стилістичні фігури як результат когнітивного механізму транспозиції, які призначені для створення нових смислів. Стверджується, що всебічне вивчення механізмів впровадження іншомовних метафоричних запозичень у сучасну англійську мову може бути перспективою подальших наукових розвідок.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Другий розділ дослідження присвячений аналізу особливостей використання метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах. Зокрема, була проведена класифікація таких термінів з метою встановлення їхніх основних категорій та типів. Цей аналіз дозволив ідентифікувати різні підходи до використання метафор у науково-технічних текстах, відзначивши їхню різноманітність та глибину семантичного змісту.

Функціональність метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах також була детально проаналізована. Виявлено, що вони виконують різноманітні функції – від візуалізації абстрактних концепцій до створення асоціацій та спрощення складних технічних понять для зрозумілішого сприйняття. Також виявлено, що метафоричні терміни можуть впливати на емоційний стан читача, забезпечуючи йому емоційне зв'язок із текстом та сприяючи запам'ятовуванню інформації.

Отже, у другому розділі дослідження висвітлено важливі аспекти використання метафоричних термінів у науково-технічних текстах. Класифікація дозволила систематизувати ці терміни, а аналіз їхньої функціональності підкреслив їхню значущість у сприйнятті та розумінні інформації. Це дозволяє вдосконалювати мовленнєві засоби та підвищувати ефективність комунікації в наукових та технічних галузях.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Отже, з проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

У першому розділі дослідження проведено детальний аналіз теоретичних аспектів метафори, розкривши її сутність та особливості від поняття до термінологічного вираження. Виявлено, що метафора є не лише мовним засобом, але й когнітивним інструментом, що дозволяє переносити абстрактні концепції на конкретний рівень через створення образів та асоціацій. Вона виступає як могутній комунікативний засіб, що сприяє зрозумінню та запам'ятовуванню інформації, оскільки створює візуальні та емоційні зв'язки. Таким чином, метафора впливає не лише на рівень мовленнєвої експресії, але й на когнітивні процеси сприйняття та розуміння інформації.

Завдяки проведеному аналізу стало зрозумілим, що метафора має великий потенціал для застосування в науково-технічних текстах. Вона дозволяє інженерам, науковцям та іншим спеціалістам ефективно комунікувати складні концепції та технічні інновації, перетворюючи абстрактні поняття на конкретні образи, зрозумілі та доступні широкій аудиторії. Такий підхід до використання метафор підсилює комунікаційну ефективність та сприяє успішному поширенню та впровадженню наукових та технічних досягнень.

У другому розділі дослідження ми розглянули практичне використання метафоричних термінів у науково-технічних текстах, провівши докладний аналіз їхньої класифікації та функціональності.

Виявили основні категорії та типи метафоричних термінів у науково-технічних текстах, що дозволило систематизувати їх та розкрити їхню варіативність. Зокрема виділили метафори, пов'язані з природними явищами, аналогії з тваринами чи предметами, метафори, що використовують абстрактні концепції та ін. Цей аналіз дозволив краще розуміти, які метафоричні конструкції частіше використовуються в різних контекстах та як вони сприймаються читачем.

Подальший аналіз функціональності метафоричних термінів розкрив важливість їхньої ролі у процесі комунікації. Виявлено, що ці терміни не лише спрощують розуміння складних понять, але й викликають емоційний відгук у читача, створюючи емоційне зв'язок та підвищуючи ефективність сприйняття інформації. Такий емоційний зв'язок може збільшити інтерес до тексту, зробити його більш легко запам'ятовуваними та зрозумілим для аудиторії.

Представлені результати підкреслюють не тільки різноманітність метафоричних термінів у науково-технічних текстах, але й їхню значущість у створенні ефективної комунікації. Цей аналіз надає важливі вказівки для покращення мовленнєвих засобів у науково-технічних дисциплінах, що може виявитися корисним як для академічного, так і для професійного спілкування.

Загалом, результати дослідження вказують на важливість метафоричних термінів як засобу сприйняття та розуміння інформації в науково-технічних галузях. Розуміння їхньої ролі та функцій допомагає покращувати якість комунікації та забезпечує успішне сприйняття наукової інформації. Таким чином, представлена робота сприяє розширенню знань у цій області та визначає нові перспективи для подальших досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бондаренко О. Метафоричні терміни сфери інформаційних технологій: до питання перекладу українською мовою. URL: [http: // nbuv. gov. ua / UJRN / Nzs_2019_175_135](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzs_2019_175_135) (дата звернення: 17.04.2024).
2. Галай Т. М. Структурна класифікація метафоричних термінів у англійській фаховій мові геології. *Science and Education a New Dimension. Philology*, 2015, №3 (15). С. 51–58
3. Галай Т. Сфери-джерела метафоричних термінів англійської фахової мови геології. *Науковий вісник Чернівецького університету: Германська філологія*, 2015, №740–741. С. 30–3
4. Дьяков А. С., Кияк Т. Р., Куделько З. Б. Основи термінотворення: семантичні та соціолінгвістичні аспекти. Київ: Вид. дім «КМ Academia», 2010. 218 с.
5. Колос Ю. З., Токар Ю. Р. Переклад англomовних метафоричних термінів галузі комп'ютерних технологій українською. *Тези 72-ої наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету, присвяченої 90-річчю Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Полтава, 21 квітня – 15 травня 2020 р.)*. Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020. Т. 1. С. 364–365.
6. Котковець А. Л., Специфіка відтворення багатокомпонентних метафоричних термінів. URL: [http: // nbuv. gov. ua / UJRN / Nznuoaf_2012_25_24](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_25_24) (дата звернення: 17.04.2024).
7. Кравцова Ю. В. Семантико-когнітивне моделювання метафоризації. *Мовознавство*, 2011. №1 С. 43–54.
8. Матковська Г. О., Семантико-прагматичні характеристики метафоричних термінів із колоративною композитою й аспекти їхнього перекладу з англійської мови. URL: [http: // nbuv. gov. ua / UJRN / Nznuoaf_2012_25_30](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2012_25_30) (дата звернення: 17.04.2024).

9. Підгорна А. Б. Метафоричні терміни в англomовних науково-технічних текстах. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Novfil_2013_57_20 (дата звернення: 17.04.2024).
10. Усик Г. Метафора як спосіб утворення медичної термінології. *Advanced linguistics*, 2020. № 5. С. 62–67.
11. Хорошун О. О. Концептуальна метафора: актуальні засади дослідження. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/6387/1/10hookma.Pdf> (дата звернення: 17.04.2024).
12. Цепкало О., Борковська І., Антоненко І. Відтворення метафоричних термінів в англomовних науково-технічних текстах засобами української мови. *Advanced Linguistics*, 2023. №12. С. 155–163.
13. Цісар Н. Системотворчий потенціал вторинних медичних найменувань. *Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*, 2010. № 675 – С. 54–56.
14. Anderson W., Bramwell E. A metaphorical spectrum. In John Benjamins Publishing Company eBooks, 2014. PP. 140–152).
15. Bort-Mir L., Bolognesi M., Ghaffaryan S. Cross-cultural interpretation of filmic metaphors: A think-aloud experiment. *Intercultural Pragmatics*, 2020, №17(4). PP. 389–416.
16. Butiurca D. The Travelling Metaphor in Contemporary Terminology. *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*, 2015, №7(3). PP. 77-85.
17. Cambridge Dictionary. URL: <https://dictionary.cambridge.org/uk/> (дата звернення: 17.04.2024).
18. Collins Dictionary. URL: <https://www.collinsdictionary.com/> (дата звернення: 17.04.2024).
19. Computer terms, dictionary, and glossary, URL: <http://www.computerhope.com/jargon.htm>. (дата звернення: 17.04.2024).

20. Crossley S., Skalicky S. Making sense of polysemy relations in first and second language speakers of English. *International Journal of Bilingualism*. 2017, №23(2). PP. 400–416.
21. Dudok K. Metaphorical and metonymical aspects of the english terminology “mobile communication”. *Scientific Journal of Polonia University*, 2021, №42(5). PP. 26-32.
22. Encyclopedia. The Computer Language Company Inc, URL: <http://www.pcmag.com/encyclopedia> (дата звернення: 17.04.2024).
23. Faber P., L’Homme, M. Lexical semantic approaches to terminology: An introduction. *Terminology*, 2014, №20(2). PP. 143-150.
24. Horvat A. W., Bolognesi M., Kohl K. The status of conventional metaphorical meaning in the L2 lexicon. *Intercultural Pragmatics*, 2021, №18(4). PP. 447–467.
25. Humar M. Metaphors as models: Towards a typology of metaphor in ancient science. *HPLS* 43, 2021, №101. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40656-021-00450-2> (дата звернення: 17.04.2024).
26. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. Chicago; London: The University of Chicago Press, 1980. 242 p.
27. Merriam-Webster Dictionary. URL: [http:// www. merriam-webster. Com](http://www.merriam-webster.com) (дата звернення: 17.04.2024).
28. Sullivan K. *Mixed metaphors: Their use and abuse*. Oxford: Bloomsbury Academic, 2019. 240 p.
29. Valiulienė E. Temperature metaphors in lithuanian and english: contrastive analysis. *Verbum*, 2015, №6. PP. 207–219,
30. Werkmann Ho., Marianna Bolognesi A., Lahiri A. Processing of literal and metaphorical meanings in polysemous verbs: An experiment and its methodological implications. *Journal of Pragmatics*, 2021, №171. PP. 131–146.

ДОДАТКИ

Додаток А

Словник метафоричних термінів у англомовних науково-технічних текстах

Оригінал	Переклад
AI neural networks	нейронні мережі штучного інтелекту
apps ecosystem	екосистема мобільних додатків
Armored Vault	Броньоване сховище
Backup	резервне копіювання
Big Data	Великий обсяг даних
Bioinformatics	біоінформатика
Biological clock	біологічний годинник
Biological network	біологічна мережа
Biological rhythm	біологічний ритм
Biometric authentication	біометрична аутентифікація
Blockchain Ledger	Блокчейн-журнал
Bluetooth pairing	сполучення по Bluetooth
Boot up	завантажити
Break Down Barriers	Зламани бар'єри
Break the Ice	Покласти початок
Bridge the Gap	подолати розрив
Bug	баг
Build a Bridge	Налаштувати зв'язки
Clear the Air	Очистити повітря
Cloud computing	хмарні обчислення
Cloud computing infrastructure	інфраструктура хмарних обчислень
Cloud Data Architecture	Архітектура хмарних даних
Computer mouse	комп'ютерна миша

Computer virus	комп'ютерний вірус
Cookie crumbs	крихти печива
Crash	зависання
Cybernetic pathways	кібернетичні шляхи
Cybernetic worm	кібернетичний хробак
Cyberspace	кіберпростір
Cyberstorm of information	інформаційний кібершторм
Data center	центр обробки даних
Data flood	потік даних
Data Highway	магістраль даних
Data Lake	Озеро даних
Data landscape	ландшафт даних
Data Pipeline	Конвеєр передачі даних
Data stream	потік даних
Data transfer	передача даних
Data tsunami	цунамі даних
Desktop	робочий стіл
Digital Backbone	Цифрова основа
Digital Bioarchitectural Landscape	Цифровий біоархітектурний ландшафт
Digital cloud storage	цифрове зберігання в хмарі
Digital Corporate Framework	Цифрова корпоративна структура
Digital ecosystem	цифрова екосистема
Digital footprint	цифровий слід
Digital Highway	Цифровий хайвей
Digital inbox	цифрова поштова скринька
Digital key	цифровий ключ
Digital landscape	цифровий ландшафт
Digital Maze	Цифровий лабіринт

Digital Ocean	Цифровий океан
Digital signal processing	цифрова обробка сигналу
Digital Software Genome	Геном цифрового програмного забезпечення
Drive	диск
Electronic circuit	електронна схема
Electronic Jungle	Електронні джунглі
Electronic traffic control	електронне керування трафіком
Evolutionary algorithm	еволюційний алгоритм
Firewall	брандмауер
Firewall protection	захист від брандмауера
Folder	папка
Fortress	фортеця
Gateway	шлюз
Genetic code	генетичний код
Information ecosystem	екосистема інформації
Information Expressway	Інформаційний експрес-шлях
Information Freeway	Інформаційна магістраль
Information Highway	Інформаційна магістраль
Information superhighway	інформаційна магістраль
Informational Ecosystemic Object	Інформаційний екосистемний об'єкт
Internet of Things (IoT)	Інтернет речей
Memory storage	зберігання пам'яті
Mouse	миша
Network topology	топологія мережі
Neural network	нейронна мережа
Online shopping cart	кошик для покупок в Інтернеті
Open Doors	Відкриті можливості

Pipeline	трубопровід
Plant Seeds of Ideas	Посіяти насіння ідей
Protective Barrier	Захисний бар'єр
Safeguard	Захист
Security Blanket	Об'єкт програмного забезпечення
Shield	щит
Smooth Sailing	Рівномірний рух
Social media feed	стрічка соціальних мереж
Virtual Data Landscape	Віртуальний ландшафт даних
Virtual landscape	віртуальний ландшафт
Virtual reality (VR)	віртуальна реальність
Virus detection	виявлення вірусів
Watchtower	Сторожова вежа
Web architecture	веб-архітектура
Web Ecosystem	Веб-екосистема
Web spiders	веб-павуки
Window	вікно
Wireless network	бездротова мережа
Wireless network antenna	антена бездротової мережі